

ուրախութեան ծիծաղ երեցընելու այն մարդուն շրթանքը վրայ, որուն սիրտը նեղութեամբ կտոր կտոր եղած է. անոր կորսնցուցած խաղաղութիւնը կարծես թէ նորէն կը շնորհէ, ու ինքը վերք մը առնելով՝ ձեռքէն եկածին չափ կը ջանայ դիմացինին վերայ ցաւը քաղցրացընել կամ բոլորովին բժշկել:

Երբոր հրիկ մարդը՝ ինքզինքը իր կրիցը ձեռք մատնելով, գերդաստանին բարօրութիւնը վտանգի մէջ կը դնէ, կնկան պարտքը պիտի ըլլայ ճամբու բերել զինքը այն անուշ՝ բայց միանգամայն զօրաւոր զէնքերով, զոր բնութիւնը անոր ձեռքը տուած է: Տարակոյս չկայ որ դիւրին գործ մը չէ ասիկայ, և շատ կանայք՝ յաջողիլ ուզած ատեննին ալ յուսահատելով ետ կեցած են: Սոսն զի յիրաւի մեծ պատրանք մըն է անոր համար՝ որ մարդկային սրտի ապաւանութիւնը չգիտեր, և իր անմեղութեամբ՝ հազիւ կրնայ հաւտալ թէ աստք կան, ու նոյն աստից տէր գտնէ զանիկայ՝ որուն հնազանդութիւն և մեծարանք պարտրկան է. և յուսահատութեան մէջ կը սկսի իյնալ՝ քանի որ կը ստիպուի խոստովանիլ թէ անիկայ զոր ինքը պատուելու ստիպուած է, ուրիշներուն արհամարհանացը արժանաւոր է: Ղափնդակ պատերազմ մըն է ասիկայ. սրտի և պարտուց պատերազմ մը՝ զորս հարկ է իրարու հետ միաբանել: Երբոր այս լքման դէմը չկարենայ առնուլ, ալ այնուհետեւ թէ իրեն, թէ էրկանը և թէ բովանդակ գերդաստանին բարօրութիւնը կորսուած է:

Բայց դժուարաւ կը պատահի որ կը նիկ մարդը մէկէն լքանի, ու բոլորովին կորսնցընէ իր յոյսը՝ կարգն ու բարութիւնը նորէն խոթելու գերդաստանին մէջ: Իր եռանդուն բնաւորութիւնը՝ որչափ որ շուտով կը տկարանայ, այնչափ ալ շուտով սիրտ կ'առնու. այլ իր ջանիցը անյաջողութիւնն է բոլորովին զինքը վհատեցընողը: Սակայն այն ատենն ալ պէտք չէ որ լքանի: Իր ձեռքը զօրաւոր զէնքեր են համբերութիւնը, խանդաղատանքը, արտասուք և

լուութիւն, զորս ատենին պիտի գործածէ. և երանի իրեն ու երանի գերդաստանին թէ որ անձին զոհերովը՝ կարենայ աղիտալից չարի մը զօրանալը խափանել:

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆՔ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մուրատեան վարժարանին երկրորդ ետամսայ միտարաց քախուսը:

Մուրատեան վարժարանը ամենայն իրաւամբք իբր ազգային տօնախմբութիւն մը ամէն տարի մեծահանդէս կը կատարէ իր բարեյիշատակ Հիմնադրին՝ Պարոն Սամուէլ Սկրտիչ Մուրատայ տարեդարձը. որովհետեւ ազգային բարերարութեանց գլխաւորներէն մէկն է այնպիսի մեծախորհուրդ մտածութիւն մը՝ յորում միայն հիմնած է ազգին վերանորոգութեան յոյսը: Դէ որ ասանկ կը մտածեն ամենայն գիտութեամբք ու իշխանութեամբ ծաղկած ազգեր բարեկարգ վարժարանաց վրայ, որչափ ևս առաւել մենք: Բայց այս տարի աւելի հանդիսաւոր կերպով կատարուեցաւ այս տարեդարձը. որովհետեւ ուսումնական տարւոյն երկրորդ ետամսայ միտարաց բաշխումն ալ նոյն օրը եղաւ: Ու այս դպրոցական հանդէսը ուղեցին մեծարել ազգային ու գաղղիացի նշանաւոր անձինք, որոնք որ մեծ ու անխաբելի ակնկալութիւն ունին մանկութեան ուղիղ դաստիարակութենէն:

Բազմավիպին ընթերցողք գիտեն՝ թէ աշակերտաց բարեխաւութիւնը յառաջացընելու համար հաստատուեցաւ՝ որ ամէն իրեք ամիսը հեղ մը միտալ բաշխուի տղայոց ըստ իւրաքանչիւր արժանաւորութեան: Բայտ հանդէսը այս տարի երկրորդ անգամ կատարուեցաւ ապրիլի 20^{ին}. ու յայտնի երեցաւ՝ որ վերակացուաց յոյսը անհիմն չէր, ու ըստ բաւականին փափաքնին՝ ի գլուխ ելաւ. որովհետեւ նոր նախանձաւորու-

Թիւն յառաջագիմութեան յայտնի եւ ընցաւ՝ այս եռամսեայ միտալ առնողներուն Թիւր շատնալով : Իսկ քան զայն աւելի միսիթարութեան պատճառ ունին՝ տեսնալով թէ այն կէտերն որ տրւայոց կամ բարեկրթութեան կողմանէ և կամ ուսման կողմանէ թերանալու նշաններն են , միտալ չառնողներուն վրայ ալ շատ պակաս գտնուեցան առջի իրեք ամսուան նայելով . և թէ որ միտալին արժանիքը պահելու համար ընտրութիւնը շատ խիստ չըլլար , միտալաւորներուն Թիւր շատ աւելի կրնար ըլլալ : Եւս խօսքս կը զուրցենք ՚ի միսիթարութիւն ծնողաց , և ՚ի խրախոյս իրենց զաւակացը , որ եթէ քիչ մըն ալ աւելցնեն ջանքերնին , անտարակոյս միտալին պատուոյն անոնք ալ արժանի կ'ըլլան , որոնց անունները ներքոյ եղեալ ցանկէն դուրս են մնացած : Ի վերայ այսր ամենայնի քառասունութէն տղայոց մէջէն երեսուն տղայ միտալ առնելը մեծ քաջալերութիւն է վերակացուաց ու իրենց սիրելի աշակերտացը :

Հանդէսը կատարուեցաւ Սարժաբանին փառաւոր սրահներէն մէկը , ուր որ հաւաքուեր էին Իւարիզ գտնուած ազգայնոց երեւելիները , ու շատ մը գաղղիացի բարեկամներ : Կախագահն էր Վերապատիւ Օեփիւռինոս Կիւմէն շինաց Վանդոնի եպիսկոպոսը , որ իւրաքանչիւր պատուելոց կուրծքը քաջալերական խօսքերով միտալները կախելէն ետեւ , քանի մը խրախուսական սիրալիր խօսքեր ըսաւ՝ տղայոց յորդոր տալով երախտագէտ ըլլալ այնպիսի մեծ Իւրերարի մը , որուն բարեբարութեանը արգասիքը պիտի ըլլայ իրենց ժամանակաւոր ու յաւիտենական ապագայն :

Իսկ ազգայինք արդեամբք տեսնալով տղայոց ըրած յառաջագիմութիւնը , չէին կրնար իրենց ուրախութիւնը բռնել . ու իբրեւ թէ այն տղայոց ծնողքն եղած ըլլային , մեծ միսիթարութիւն կ'իմանային ու առատ սրտով խրախուսական խօսքեր ըսին տղայոց ու վարժապետաց . մանաւանդ Սինապեան

Վասպար Պէյը ու Կոչիկեան Յակոբ Լաֆէնտին , որոնք ուրիշ շատերու հետ հոն ներկայ էին :

Երկրորդ աստիճան միտալ առնողներ :

Բարեկրթութեան միտալ :

- Պ . Սիբայէլ Փորդուգալեան .
- Պ . Թովմաս Հասունեան .
- Պ . Պաւղոս Լաւրէրտեան .
- Պ . Սիւնի Վասպարաճեան .
- Պ . Յարութիւն Չամեան .
- Պ . Յակոբ Տամատեան .
- Պ . Սուբէն Եսլանովիչ .
- Պ . Յարութիւն Սորկուճճեան .
- Պ . Յովսէփ Սինանեան .
- Պ . Լնտոն Տէվլէթեան .
- Պ . Յովսէփ Լնանեան .
- Պ . Պաւղոս Պէշիքթալեան .
- Պ . Սանուէլ Կիւրճեան .
- Պ . Պաւղոս Ինճիճեան .
- Պ . Լնտոն Թաւուքճեան .
- Պ . Լնտոն Պոյաճեան .
- Պ . Պաւղոս Բիւլճանճեան .
- Պ . Յակոբ Թովմասեան .
- Պ . Կարապետ Պազիրկեանեան .
- Պ . Սիւնի Վաթըրճեան .

Ուսման յառաջագիմութեան միտալ :

- Պ . Սիբայէլ Փորդուգալեան .
- Պ . Թովմաս Հասունեան .
- Պ . Սիւնի Վասպարաճեան .
- Պ . Յարութիւն Չամեան .
- Պ . Յարութիւն Սորկուճճեան .
- Պ . Պաւղոս Պէշիքթալեան .
- Պ . Յակոբ Թովմասեան .
- Պ . Յովսէփ Տէրգալեան .

Երրորդ աստիճան միտալ առնողներ :

Բարեկրթութեան միտալ :

- Պ . Լնտոն Տէրգալեան .
- Պ . Սերոբէ Կիկոգիմոսեան .
- Պ . Տիգրան Տոմինեան .
- Պ . Պաւղոս Բէքմէզեան .
- Պ . Յովհաննէս Վաթեան .
- Պ . Սիբայէլ Լըլըրզեան .
- Պ . Սիւնի Սնայականեան .

Ողբերգական յառաջադիմութեան միտայ :

Պ . Պաղոս Առաքելական .
 Պ . Յակոբ Տաճարական .

Պ . Լեւոն Տէրմէնեան .
 Պ . Տիգրան Տոմարեան .
 Պ . Սիմէոն Արարիկ .
 Պ . Յովհաննէս Արարիկ .
 Պ . Յովսէփ Արարիկ :

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆ

Քանի մը բանաստեղծներու ծովու վրայ գրած քերթարիւնները :

Այն ընդարձակ կապոյտ շարժուն դաշտը , որ հողագնացոյս մեծ մասը գրաւած է , և որ սահման կը դնէ ցամաքին , սիրելի է մարդկային մտածութեանց , տխուր ոգւոց սրտին վրայ պատած թանձր մառախուղը կը փարատէ , և ուրախ մարդկանց զուարթութիւնը կը սնուցանէ : Եւ որովհետեւ ամէն տեսակ զգացմունքներ կը զարթուցանէ 'ի մեզ Նոյն , եթէ կրօնական , եթէ բարոյական և եթէ ախորժելի , անոր համար շատ քերթողներ ալ բանաստեղծական խանդով յափշտակուած ատեննին՝ անոր հետ խօսակցեր են , անով սիրտներ են , ու անոր անհանգարտ կամ խաղաղ ալիքներուն տեսքով՝ բնութեան այս հրաշալեաց գեղեցկութիւնն ալ երգեր են : Բանասէր ընթերցողաց հետաքրքրութեան նիւթ մը տալու համար՝ պատշաճ կը սեպենք քանի մը անուանի քերթողաց Նոյն վրայ գրած բանաստեղծութիւնները օրագրիս մէջ հրատարակելու . որով ասայլ և այլ անձանց զգացմունքներուն խորը թափանցելու ատենն՝ նաև անոնց հանձարներուն զանազանութեանը վրայ թերևս կարելի ըլլայ դադափար մը ստանալ :

Ա. Ծով :

Մինչ ի բարձուէ գահաւանդին
 Լարրնջենի ւորթ քաջաբեր
 Սըփուն յալեացդ ի խորշ խորին
 Բզնաւազին գիւրիչ ըստուեր ,
 Օ՛ր քաղցր ինձ գալ ընդ ծով քոյին :
 Թիակապուտ յաճախ յակատ ,
 Բ՛ն սեր քոյին , ծով , քաջայոյս ,
 Բ՛ն խաղաղել զոգիս կըղկաթ ,
 Յալեացդ յերեր փակեմ առ ըյս
 Բզջոշտեալ աչացս արաստ :
 Իբրեւ նըժոյգ հեղահամբոյր
 Եւ անարձակ թողեալ յարշաւ ,
 Ի կայս ուրեք միշտ զով եւ դոյր ,
 Պատեալ փրփուր զիմ նաւակաւ
 Քըչես տանիս հանես յանդոյր :
 Ո՛հ , որորեւ որոր որոր ,
 Բ՛ն որորեւ , ծով , ըզմանկիկ
 Ո՛ր սիրէ զքեզ սըրտիւ բոլոր ,
 Խորոյ զբօսանք՝ ջուրք եւ մայրիք
 Եղեն ի տղայ տիոց ցայսօր :